1831. **No. 75.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 20 SEPTEMBER.

UITLOTING van aandeelen in de Negotiatie *van tweemaal honderd duizend gulden, ten laste van de provincie Vriesland.*

De Gouverneur van de provincie Vriesland, berigt bij deze aan de belanghebbenden, dat in opene vergadering van Heeren Gedeputeerde Staten, van den 6 September 1831, de *derde* uitloting heeft plaats gehad, van eene somma van *twintig duizend gulden* of *veertig* aandeelen ieder groot *f* 500, in de Negotiatie ten laste van de provincie Vriesland, groot *tweemaal honderd duizend gulden*, bij Zijner Majesteits besluit van den 30 September 1827, no. 33, goedgekeurd tot bestrijding van een gedeelte der kosten voor den aanleg van den Straatweg van af Leeuwarden tot aan de Grensscheiding met de provincie Overijssel, en dat bij die uitloting de navolgende nummers zijn uitgetrokken geworden, als:

No. 6, 8, 49, 54, 65, 71, 76, 79, 92, 110, 111, 118, 124, 146, 176, 182, 190, 203, 215, 224, 235, 243, 248, 256, 263, 267, 283, 284, 292, 296, 309, 321, 322, 323, 324, 330, 350, 367, 371 en 388.

Waarvan de houders, teruggave van hunne ingelegde kapitalen, met primo Januarij 1832 zullen kunnen bekomen, ten Kantore van den Heer Agent van den Algemeenen Rijks Kassier te Leeuwarden, tegen overgave van de uitgelootte Obligatien en de daarbij behoorende Coupons.

De Gouverneur voornoemd,
Leeuwarden, den 7 September 1831. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

BEKENDMAKING.

Ten gevolge van de volbragte vernieuwing, zal de Brug bij het Huis ten Noord, gelegen over de Trekvaart van Dockum naar Stroobos, welkers passagie sedert den 27 Junij ll., is afgesloten geweest, van heden af weder zijn geopend.

Leeuwarden, *De Gouverneur van Vriesland,*
den 19 September 1831. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

Ten behoeve der gekwetsten van het leger, is bij ons weder ontvangen:

Een partijtje pluksel, windsels en kompressen van de erven E. Jellema te Leeuwarden.
Idem van Gerrit Roker aldaar.
Eene partij windsels en kompressen van de drie kinderen van den koopman J. C. Russing aldaar.
4 Lakens, 1 hemd, 2 slopen, 1 peuldoek, 70 kompressen, 17 windsels en 2 Ned. ponden pluksel van de schooljeugd te Morra; 1 windsel, 50 kompressen en ruim 1 Ned. pond pluksel van de schooljeugd te Nijawier, en een partijtje pluksel, windsels en kompressen van de schooljeugd te Lioessens, door bezorging van H. Blom te Morra.
2 Ned. ponden pluksel, 15 windsels, eenige kompressen en 1 laken van de schooljeugd te Hantum, door bezorging van K. Stelma aldaar.
Eene partij oud linnen, benevens eenig pluksel, van eenige ingezetenen van Jelsum, door bezorging van het Grietenijbestuur van Leeuwarderadeel.
Een partijtje pluksel, 11 windsels en 47 kompressen van F. R. de R..... van Workum.
22 Flesschen roode wijn van drie jonge meisjes te Lemmer.
Eene partij pluksel en windsels van de meisjes der naaischool van Antje Pieters Cats aldaar.
Eene partij pluksel en windsels, benevens 11 flesschen bessenat van een onbekende aldaar.
33 Flesschen bessenat van de leerlingen der Martime school onder directie van den heer E. Meijer aldaar.
De vier laatste posten door bezorging van den heer Star Lichtenvoort, ontvanger der registratie aldaar.
Een partijtje pluksel, windsels en kompressen van de schooljeugd te Blija, door bezorging van den onderwijzer H. Ferwerda.
5½ Ned. ponden pluksel, 14 windsels en 71 kompressen van de schooljeugd te Wanswerd, door bezorging van den onderwijzer G. van der Velde.
Een partijtje pluksel van de schooljeugd der gecombineerde school halfweg Genum en Jislum, door bezorging van den onderwijzer Simon H. Bakker.
Van eenige onbekenden partijen pluksel, windsels en kompressen.

Aan de edelmoedige gevers wordt hier deswegens dankbetuiging en hulde gedaan, met verzekering dat al het geschonkene is verzonden om tot het bestemde doel te worden aangewend.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden,
Leeuwarden, THIJS FEENSTRA.
den 19 September 1831. *Ter ordonnantie van dezelven,*
L. IJPEIJ.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 12 *September*. Men heeft hier de gewigtige tijding der inneming van Warschau ontvangen; onder dagteekening van gisteren deelt de *Staats-Zeitung* dit berigt, hetwelk den vorigen nacht bij estafette ontvangen was, in een buitengewoon bijvoegsel, op de volgende wijze mede:

„ Luidens alhier ontvangene, zekere tijdingen, *heeft Warschau den 7 dezer maand, des avonds, gekapituleerd*, nadat de Keizerlijk Russische armee, in allerbloedigste gevechten, welke twee dagen lang geduurd hebben, bezit van alle verschansingen aan den linker-zijde van den Weichsel erlangd had. De Polen zijn in de rigting naar Modlin afgetrokken, om zich bij Plock te verzamelen. De voorwaarden der kapitulatie zijn nog onbekend. Den 8 dezer, ten 10 ure voor den middag, zijn reeds eenige regementen der Keizerlijk Russische garde en talrijke artillerie door Warschau over de Weichselbrug naar Praga gemarcheerd."

Op dit kort berigt laat de *Staats-Zeitung* heden een artikel volgen, den 8sten, des morgens ten 8 ure, uit Warschau zelf geteekend; het luidt aldus:

„ Binnen eenige uren rukken, ten gevolge eener geslotene kapitulatie, de Keizerlijk Russische troepen met veel geschut hier binnen, terwijl de Poolsche armee reeds gisteren avond de stad en derzelver omtrek verlaten heeft, en over Praga naar Modlin gemarcheerd is, om, naar men gelooft, nog eenmaal, bij Plock weer post te vatten. Het volgende zijn de nadere omstandigheden van deze gewigtige gebeurtenis. De veldmaarschalk graaf *Paskewitsch* had aan het Poolsche gouvernement 14 dagen bedenktijd gelaten, om zich te onderwerpen. Toen deze verloopen en den 4den, over het onderwerp, nog eene zamenkomst, doch vruchteloos, gehouden was, begon den 6den een aanval op de gansche linie, van Mokasow tot Parijzow; de hoofdmassa's waren echter tegen de eerste schans voor het dorp Wola gerigt, en het vuur duurde tot 6 ure na den middag. De gemelde schans, als ook eene tweede bij het dorp Czijste, werd vermeesterd, 20 stukken kanon van zwaar kaliber bemagtigd en 4 regementen infanterie deels in de pan gehakt, deels gevangen; zwaar gekwetst viel in Russische gevangenschap de generaal *Sowinski*, als ook een van de hoofdaanstokers der omwenteling en aanvoerder bij het overvallen van het kasteel Belvedere op den 29 November van het vorige jaar, *Peter Wysozki*, die zich echter, naar men zegt, op het oogenblik dat hij gevangen genomen werd, doodgeschoten heeft. Gisteren morgen kort na 6 ure kwam de Russische generaal *van Dannenberg* als parlementair hier aan, om aan de regering nogmaals bedenktijd tot één ure des namiddags te geven, terwijl de Russen dezen tijd gebruikten om de schans te Wola in eene redoute te veranderen en dezelve met zwaar geschut te bezetten. Vermits nu de Polen, in plaats van te onderhandelen, alle weerbare manschap naar de wallen zonden, zoo werd het vuur met groote hevigheid hervat en vele gebouwen in die omstreek, gelijk ook al de windmolens, brandden af. Tegen 5 ure waren de Russen in het bezit van alle verschansingen, waarop eindelijk, na eene nogmaals herhaalde opeisching, eene kapitulatie tot stand kwam, welker nadere inhoud echter nog niet bekend geworden is. Het zwaar geschut werd desniettemin nog tot na 8 ure en het klein geweer den ganschen nacht door gehoord. Eenige Poolsche divisien wilden Warschau nog verdedigen, maar, daar hun voorname doel thans is hunne ammunitie te sparen, zijn ook deze afgetrokken. De Keizerlijke troepen hebben, bij het bestormen der schansen, wonderen van dapperheid verrigt. — NASCHRIFT. *Voormiddags ten* 10 *ure.* Zoo even marcheert een deel der Keizerlijke garden, met sterke artillerie, over de na Praga voerende brug, de Polen achter na. Laatstgemelden ziet men duidelijk in de rigting naar Modlin afmarcheren. — De generaal *Krukowiezki* is nog hier en derhalve schijnt het dat hij de armee niet volgen zal."

Een ander artikel Warschau, van dezelfde dagteekening, insgelijks door onze *Staats-Zeitung* medegedeeld, behelst het volgende:

„ De Russische garden zijn in de grootste orde binnen gerukt, en in de stad heerscht volkomene rust. De inwoners hebben aan de verdediging der stad ten minste geen vrijwillig aandeel genomen, Zonder *Krukowiezki's* eigenzinnigheid zou er veel bloed gespaard geworden zijn. De kanonnade is in den nacht van Maandag op Dingsdag begonnen en heeft zonder ophouden tot den nacht geduurd. De Russen hebben eenen onverzettelijken moed doen blijken en zijn, over de met Russische lijken gevulde grachten, in de schansen gedrongen. Des Woensdags vroeg zijn de nieuwe onderhandelingen begonnen, die almede zonder vrucht geweest zijn, waarop storm en kanonnade weder begonnen en des avonds met de bezitneming aller verschansingen geëindigd zijn. — De Poolsche gouvernementsleden en vele senatoren hebben zich aan de Poolsche armee aangesloten, die naar het Plozker Wojewoodschap aftrekt."

DUITSCHLAND.

nog niet, dat de ware cholera aldaar waargenomen was. Ondertusschen zijn er, volgens andere Duitsche bladen, reeds onderscheidene gevallen voorgekomen, van welke zelfs deskundigen beweren, dat zij aan de Aziatische cholera toe te schrijven zijn.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 13 *September*. Verleden Zaturdag hebben de gevolmagtigden der vijf Mogendheden weder eene conferentie gehouden. De Hollandsche en Belgische gezanten bevonden zich mede aan het bureau van buitenlandsche zaken. Dienzelfden dag hebben de ministers eenen kabinetsraad gehouden.

De hervormingswet thans aan de beraadslaging der pairs onderworpen zijnde, wenden de tegenstanders van dien maatregel hunne laatste pogingen aan om dezelve nog in die kamer te doen verwerpen. De *Courier* beantwoordt die onderscheiden bladen met de magtspreuk, dat er hervorming of revolutie moet plaats hebben, en derhalve de wet verzekerd is.

In den *Times* van den 13 dezer leest men het volgende:

„ Brieven uit Parijs verzekeren, dat van wege het Fransch bestuur aan de Londensche conferentie officieel is kennis gegeven, dat het, in aanmerking nemende den staat der openbare denkwijze in Frankrijk, *onmogelijk zal zijn, het Fransche leger geheel uit Belgie terug te trekken.*"

De *Courier* behelst dezer dagen een uitvoerig betoog over de Belgische aangelegenheden, hetwelk voornamelijk moet strekken, om aan te toonen, dat Belgie niet (gelijk bij de protokollen bepaald was) behoorde belast te worden met omtrent de helft der thans bestaande schuld van het koningrijk der Nederlanden, maar dat het billijk zoude wezen, dat Holland en Belgie (gelijk in de 18 artikelen voorkomt) met die schuld belast werden, welke elk dezer landen voor de vereeniging bezat, en dat de schuld, welke tijdens de vereeniging gemaakt is, in eene billijke verhouding verdeeld werd. De schrijver wil beweren dat deze laatst bedoelde schuld meer ten behoeve van Noord-Nederland dan van Belgie is aangegaan, en wil derhalve, dat Belgie slechts voor een klein gedeelte in dezelve drage. Over het algemeen grondt hij zijn betoog op de stelling, dat Belgie geenszins zoo vele hulpbronnen, om de last der schuld te dragen, bezit als Holland, vooral niet sedert hetzelve, ten gevolge der afscheiding van Holland, in deszelfs bronnen van bestaan en welvaart zoo gevoelig gekrenkt is, en dat derhalve eene bovenmatige belasting met schuld zoude strekken, om Belgie bij voortduring in eenen staat van onrust te houden, en om vorst *Leopold* (gelijk de *Courier* zich uitdrukt), na al de opofferingen, welke hij reeds gedaan heeft, in nieuwe moeijelijkheden te wikkelen.

De *Times* verzekert dat Koning *Leopold* aan het Fransch gouvernement geschreven heeft, met verzoek dat al deszelfs troepen nu terug getrokken zullen mogen worden, en dat het antwoord geweest is, dat er aan zijn verlangen voldaan zou worden.

Als reden van het niet tegenwoordig zijn van de Hertogin van *Kent* en van Prinses *Victoria* bij de krooningsplegtigheid, wordt thans nader opgegeven eene ligte ongesteldheid van laatstgenoemde, zoodat de Hertogin het onraadzaam had geoordeeld dezelve aan de vermoeijenissen van dien dag bloot te stellen, en dat de Koning hieromtrent, door tusschenkomst van lord *Grey* geraadpleegd, het zelfde gevoelen aan den dag had gelegd. De Hertogin nimmer hare dochter verlatende, was alzoo mede om deze en geene andere reden afwezend verbleven.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 11 *September*. Met uitzondering van den *Moniteur* melden onze meeste dagbladen als een stellig genomen besluit, dat de in Belgie gelaten 12,000 man nog voor het eind dezer maand in Frankrijk zullen terug komen.

Admiraal *Roussin* is met zijn eskader, benevens acht voor Lissabon veroverde Portugesche oorlogschepen, den 4 dezer te Brest aangekomen.

Ons ministerie verkeert in een neteligen toestand. Buiten 's lands valt men over hetzelve heen, wegens het gedrag, op den Taag gehouden, maar vooral ter zake van het buit verklaren der Portugesche schepen, — wegens het ijlvaardig te hulp komen van Prins *Leopold*, en de lafhartige handelwijze omtrent Polen. Binnen 's lands moet het van den eenen kant de ultra liberalen eenigzins te wille zijn, zal het niet vallen; van den anderen kant ziet het de woelingen van de partij der zoogenaamde legitimisten, zonder veel daartegen te kunnen uitrigten, naardien op sommige plaatsen de nationale garde, de voornaamste steun der regering, reeds met het volk gemeene zaak begint te maken.

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 12 *September*. Sedert twee dagen hebben de revolutionaire dagbladen, zoo hier als te Luik, weder eene oorlogzuchtige houding aangenomen. Het is als of zij daartoe eenen wenk ontvangen hebben, en de *Courrier de la Meuse* geeft duidelijk te verstaan, dat men, indien de oorlog weder uitbarst, op de hulp van Frankrijk rekent.

De gewezen *Catholique* van Gend meldt, dat de Belgische regering van den wapenstilstand van zes weken niets weten wil, en aan de Londensche conferentie verklaard heeft, dat men, zoo Koning *Willem* in October weder vijandelijkheden mogt beginnen, de hulp van Frankrijk zal inroepen.

NEDERLANDEN.

's HERTOGENBOSCH, *den* 15 *September*. De berigten, nopens de in de lager liggende dorpen van de Meijerij heerschende ziekte, luiden gunstiger.

Tot dus verre is in deze provincie, ten gevolge van de omstandigheden des tijds, alleen de schutterij dezer vesting mobiel verklaard. Thans echter wordt verzekerd, dat men er ook op bedacht is, om de verdere schutterijen te organiseren.

's GRAVENHAGE, *den* 15 *September*. Door Z. M. zijn gedaan de volgende benoemingen: Tot leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, *J. C.* graaf *van Bijlandt*, opper-intendant der koninklijke paleizen; Jonkheer *A. A. Deutz van Assendelft*, laatstelijk wethouder der stad Amsterdam; Jonkheer *G. Fontein Verschuir van Heilo*, *Oesdom* en *ter Coelster*, staatsraad, burgemeester der stad Alkmaar; Jonkheer *J. Jarges*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; Jonkheer *J. H. van Lijnden van Lunenburg*, lid van den raad van State, en mr. *A. G. Verheijen*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, burgemeester van 's Hertogenbosch; tot gouverneur der provincie Utrecht, de heer staatsraad in buitengewone dienst mr. *L. van Toulon*, thans burgemeester der stad Gouda, en voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; zullende deze benoeming effect sorteren na de sluiting der tegenwoordige gewone vergadering van de kamers; tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, de heer *G. C. C. J.* baron *van Lijnden van Sandenburg*, lid van gedeputeerde Staten van Utrecht, thans waarnemende de functien van gouverneur.

Men spreekt er van, dat de jongste zoon van Z. K. H. den prins *van Oranje* zich eerlang, voor eenigen tijd, naar de vloot op de Schelde zal begeven, ten einde aldaar in de praktische beginselen der zeevaartkunde onderrigt te bekomen.

De generaals *van Geen*, *Saxen Weimar* en *Schuurmans*, benevens vele andere hoofd- en andere officieren, bevinden zich in deze stad en hebben, naar men verzekert, tot 4 October aanstaande verlof bekomen.

Men verzekert, dat de Russische minister alhier, heden morgen, een courier heeft ontvangen, de tijding medebrengende, *dat Warschau door de Russen is ingenomen.* Volgens sommigen, zou zulks stormenderhand geschied zijn; naar anderen, zou de stad twee dagen zijn beschoten, en daarop hebben gekapituleerd. De dag, wanneer deze gewigtige gebeurtenis zou plaats gevonden hebben, wordt niet genoemd. Hoezeer velen niet aan de waarheid van deze tijding twijfelen, zoo verdient dezelve echter bevestiging.

De Belgische senaat heeft in de zitting van den 12den den heer *de Stassart* tot voorzitter verkoren, en tot vice-presidenten de heeren *Beytz* en *Vilain XIIII.* — Deze benoemingen zullen gelden voor de geheele tegenwoordige zitting der vergadering. — Tot leden der commissie, welke belast is met het ontwerpen van een adres van antwoord op de openingsrede, zijn, behalve den president, benoemd de heeren *de Mérode*, *Vilain*, *d'Ansembourg* en *de Sécus*.

Volgens de Brusselsche dagbladen zoude het Belgische leger verdeeld worden in drie legerkampen: twee van 25,000, en een van 15,000 man. Die kampen zouden opgerigt worden te Diest, Turnhout en Tongeren. De kavallerie moest den 20sten en volgende dagen naar de haar aangewezene legerplaatsen vertrekken. Voorts melden de genoemde bladen, dat 7 Fransche generaals en 300 officieren van onderscheiden rang in Belgische dienst zullen genomen worden; — dat de militie van 1820 tot 1831 wordt opgeroepen; — dat 100 stukken geschut met het einde dezer maand moeten gereed

gesteld zijn. De ontwerpen van wet wegens al deze bepalingen zouden aan de wetgevende kamers worden aangeboden.

De gezant van Belgie welke naar Berlijn, afgezonden was, de heer *Duval de Beaulieu*, is bij den Koning niet ten gehoor toegelaten, en hem is te kennen gegeven, dat dit niet geschieden kon voor al eer de verschillen van Belgie met Zijner Majesteits doorluchtigen bondgenoot, den Koning der Nederlanden, zouden geschikt zijn.

De baron *van der Linden d'Hoogvorst*, die in dezelfde hoedanigheid naar Weenen vertrokken is, heeft aldaar mede eene weigering ondergaan. Ook hem is gezegd, dat de Keizer hem niet kon ontvangen alvorens de belgische zaken volkomen zouden geschikt zijn.

Te Antwerpen worden de barricades omver gehaald, die binnen de stad gemaakt waren; doch in de straten, welke op de haven en esplanade uitloopen, moeten zij in stand blijven. Men gaat voort met het vullen der loopgraven voor de Citadel,

LEEUWARDEN, *den* 19 *September*, Den 15 dezer zijn weder van hier vertrokken 190 Schutters, van den eersten ban der ligting over dit loopend jaar 1831, onder geleide van eenige officieren en onderofficieren der stedelijke schutterij, naar het depôt van de 7de afdeeling infanterie te Zwol gevestigd, ten einde aldaar gekleed en geoefend te worden en vervolgens te worden ingedeeld bij de bataillons mobiele schutterij waartoe zij behooren.

Bij koninklijk besluit van den 9 dezer no. 13, is vastgesteld, dat met den 20 dezer zal plaats hebben de vereeniging van de departementen van finantien en der ontvangsten, welke bepaald was bij besluit van den 6 April jl. no. 61. Zullende derhalve van den 20 September af op den minister van finantien overgaan al de betrekkingen en werkzaamheden van den president van den raad van ontvangsten, en van de staatsraden, administrateurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, — van de posterijen en verdere middelen van vervoer, — alsmede van de registratie en de loterijen, met uitzondering, ten aanzien van laatstgemelden, van al hetgeen het kadaster betreft, als uitsluitend, tot aan deszelfs voltooijing, aan dien administrateur blijvende opgedragen.

Ten gevolge van het door Z. M. bepaalde, dat de academische lessen tot op den 3 October zouden worden uitgesteld, en in overweging, dat, indien het belang van het Vaderland voor als nog verbiedt, om de ontwikkelde krachten te verminderen, datzelfde belang echter tevens vordert, dat de studerende jeugd niet langer dan volstrekt noodzakelijk is, van het bijwonen der academische lessen verstoken worde, heeft het Z. M. behaagd, op den 13 dezer het navolgende te besluiten.

1°. Dat de kompagnien vrijwillige Leijdsche jagers, vrijwillige Utrechtsche jagers en vrijwillige Groninger flankeurs, en de studenten der athenaeën, die zich bij deze en andere korpsen hebben gevoegd, ten hunnent zullen wederkeeren.

2°. Dat aan dezelve Z. M. bijzondere tevredenheid wordt te kennen gegeven over den ijver, met welken zij te wapen zijn gesneld, en over de loffelijke wijs, waarop zij zich in de vestingen, bij het leger te velde en in den veltogt, van de door hen opgenomene verpligtingen hebben gekweten.

3°. Dat Z. M zich voorbehoudt, om hunne diensten nader in te roepen, wanneer het belang van het Vaderland zulks zal vorderen.

Naar aanleiding van dit besluit, begeven zich de genoemde korpsen naar derzelver bijzondere hoogescholen.

In Leijden en Utrecht worden reeds allerlei toebereidselen gemaakt, om deze dappere verdedigers des Vaderlands die zich zoo gunstig boven de studerende jeugd in vele vreemde landen hebben onderscheiden, plegtig en op eene luisterrijke wijs te ontvangen. Te Leijden zullen dezelve door ceremoniemeesters dadelijk naar de St. Pieterskerk worden geleid, en aan dezelve zal een maaltijd worden gegeven, en een zilveren eerepenning worden ter hand gesteld; ter bekostiging van welken laatsten de jonge dames te Leijden de noodige gelden hebben bijeengebragt. Verder verneemt men, dat de officieren der onderscheidene kompagnien in de drie steden, Leijden, Utrecht en Groningen, in bezetting zullen komen, en dat die kompagnien, terwijl de jonge lieden hunne studien voortzetten, zullen in stand blijven, om altijd, wanneer de nood het mogt vorderen, tot verdediging van het Vaderland gereed te zijn.

Ten einde gevolg te geven aan het bepaalde bij art. 5 van Zr. Ms. besluit van 11 October 1830, no. 77, (*Staats-Courant no.* 242), waarin Hoogsdeszelfs verlangen werd betuigd, om de vaderlandsliefde en trouw, in de moeijelijke omstandigheden des vaderlands betoond, later door eenig blijvend bewijs van aandenken te beloonen, heeft Z. M. de Koning, bij besluit van den 12 dezer, no. 70, het navolgende vastgesteld:

Het bedoelde blijvend bewijs van aandenken zal bestaan in een kruis, vervaardigd uit het, in het gevecht bij Hasselt op den 8sten Augustus jl. veroverde geschut. Op de voorzijde van dit kruis zal gesteld worden eene gekroonde W, te midden van eenen krans van lauwerbladen en eikenloof. De keerzijde zal versierd zijn met de woorden: *Trouw aan Koning en Vaderland*, terwijl in het midden, tusschen een krans van lauwerbladen en eikenloof, de jaargetallen 1830 en 1831 zullen geplaatst worden. Bovendien zal aan de voorzijde op de armen van het kruis het woord *vrijwillig* gesteld worden, voor de zoodanigen, die vrijwillig gedurende den oorlog Koning en Vaderland hebben gediend.

Het kruis zal gedragen worden aan een lint, ter breedte van 2½ Nederlandsche duim, uit zes gelijke vertikale strepen bestaande, en zamengesteld voor de vrijwilligers uit oranje en groen, en voor de overigen uit blaauw en oranje, zullende geen van deze beide linten als eereteeken, zonder het kruis mogen gedragen worden.

Dit bewijs van aandenken zal gegeven worden aan allen, zonder onderscheid van rang, die sedert de hagchelijke omstandigheden, waarin het vaderland zich heeft bevonden, onder de wapenen zijn geweest, hetzij in land-, hetzij in zeedienst, en welke kunnen geacht worden, deel genomen te hebben aan de krijgsverrigtingen.

Het onderscheidend teeken voor de vrijwilligers zal gegeven worden aan hen, die, volgens 's lands wetten niet dienstpligtig zijnde, zich zonder handgeld in dienst hebben begeven.

Aan allen, aan wien dit bewijs van aandenken zal uitgereikt worden, zal tevens worden gegeven een getuigschrift, inhoudende: de verklaring, dat zij tot het dragen daarvan geregtigd zijn, met vermelding van het korps waarbij, en van den rang, waarin zij gediend, en aan de krijgsverrigtingen van 1830 en 1831 deel genomen hebben.

Men verzekert stellig, dat bij het 40ste protokol de grondslagen bepaald zijn der wederzijdsche, onmiddellijke, uitwisseling van alle gevangenen. Nog wil men, dat de werken van het Noorderfort, bij Antwerpen, door de Belgen zouden geslecht worden; terwijl van onze zijde zou toegestaan zijn, de doorsnijdingen in de dijken te digten.

Volgens beschikking van den heer directeur-generaal voor de marine zullen de havens van Stettin, van Swinemunde, die van Helsingfors, in Finland gelegen, en de geheele westkust van Finland tot aan Abo (zonder die plaats zelve voor als nog daaronder te begrijpen), als besmet worden beschouwd, en de schepen van daar in onze havens binnenvallende aan eene quarantein van veertig dagen onderworpen worden.

Terwijl van den heer *van Kampen*, een geschiedkundig gedenkboek voor den nationalen roem wordt aangekondigd, en de schrijver van *Napoleons* laatsten veldtogt, eene dergelijke geschiedenis van den jongsten tiendaagschen doet verwachten, verneemt men, dat de heer *J. Bosscha*, hoogleeraar aan de militaire akademie, thans waarnemende de functien van auditeur-militair te Breda, in het licht zal geven een Krijgskundig Geschiedboek, van al hetgeen sedert den Belgischen opstand ter handhaving van de eer en de regten van Noord-Nederland, is in het werk gesteld. Men verwacht dat de schrijver, die door zijne betrekkingen in staat is geweest belangrijke inlichtingen en opmerkingen te verzamelen, van hoogerhand in staat zal gesteld worden, om aan zijn werk de meestmogelijke naauwkeurigheid en volledigheid te geven.

Nadere opgave der gesneuvelde, gekwetste en vermiste militairen der 1ste en 2de divisie van het leger te velde, welke op de vorige staten niet zijn vermeld:

GESNEUVELDEN.

Groninger Jagers: Van Valkenburg, luitenant-kolonel.

Koninklijke Jagers: Jan Schaap, jager. *Deze is in de vorige opgave als vermist gemeld.*

2de afdeeling infanterie: Nicola, korporaal.

Regement lanciers no. 10: Jan Fortuin. *Het paard van dezen is, na het gevecht voor Leuven, zonder dezelfs berijder, teruggekomen.*

GEKWETSTEN.

1ste afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij: Haberling, korporaal, en Kloots, schutter. (*Door een op het bivouac plaats gehad hebbend ongeluk, aan de gevolgen waarvan eerstgemelde is overleden.*)

Groninger Jagers: Koolman, korporaal; Nieuwland, Harrys, ten Have, schubers, Herlitz, Ennen, Witteveen, Otto en Rancke, jagers.

2de battaillon jagers: Schultz, jager.

2de afdeeling infanterie: Hoffman, hoornblazer.

7de Afdeeling infanterie: Berend Frederik van Weert, fuselier.

18de Afdeeling infanterie: Charles Louis Humbert, sergeant, en Hessel van der Form, flankeur.

VERMISTEN.

2de Afdeeling Noord-hollandsche schutterij: G. Koops, J. Hugtenberg en W. C. Hendriks, schutters.

4de afdeeling Zuid Hollandsche schutterij: Johannes Pieter Laderak, sappeur, Leendert van der Kraan, Hendrik Duim, Johannes Kooten en Arie Hoek, schutters.

1ste afdeeling Geldersche schutterij: Berend van der Sluis, schutter.

Afdeeling grenadiers: Breutigum, grenadier.

1ste bataillon jagers: Lus, Morel, Mourer, Pik, en Verkerk, jagers.

2de bataillon jagers: Van Alphen, jager.

2de afdeeling infanterie: Wytmans en van Haften, fuseliers, Schroder, Blank, Fiesenhauser, Wälti, Pergentus, Paulie, Nenburger, Bauer, Riebers, Aeplie, Wohlfart, Hofman, Schreivers, Danbrozky, Voigt, Knuth, Schoeke, Schaffer, Stormer, Smit, Rode, Hettenrich, Hoffman, Martin, Nicola, Keszler, Soergel, Schonenberger, Dobbel, van Holte, Liekhard, Seekats, Eickhorn, Ludwig, Chamo, Reiniger, Wien, Haas, Georn, Rodger, Koller en Steinebach, flankeurs.

7de afdeeling infanterie: Jan Hendrik Lammerink, korporaal en Willem Egberts, hoornblazer.

12de afdeeling infanterie: Jan Ottenburg en Gracier, korporaals; Kraayer, sappeur; Leininger, May, Kloppenstein, Peter, Ehrentraut, Muzet en Berger, flankeurs, Johannes Stricker, Johan Ritsenhoven, Carel Fehr, Christiaan Bott, Cornelis Rijkhard, Johan George Spiess, Johan Jacob Boschardt, Theodoor Schmitz, Heinrich Geilhauzen, Johannes Bapt. Schmiedly, Chrysostom Reguzine, Mattheus Probst, Jean Nicolaas Oppel, Jacob Hild, Michael Roth, Christiaan Muller, Joseph Hauzer, George Prokasky, Antoon Feltscher, Johan George Dosch, Jacob Kappeler, Melchior Reyman, Broliat, Ungricht, Sen, Drexler, Malu, Smidt, Durcherabel, Bomkirch, Geiser, Krapp, Smit, van Dale, Brandlij, Gommersbach, Soeter, Hazenouer, Gesner, Uhl, Schefer, Roseblad en Hubler, fuseliers.

18de Afdeeling Infanterie: Christoffel Jong, sergeant; Joseph Peter Moeller, Domenicus Kissling, Johannes Emge, Anton Samuel Ridonkx, Benedikt Wijss, François Gautier, Joh. Jacobus van der Looy, Johan Schoboda, Heinrich Leyst, Mathias Reck, Ernest, F. Manzenmaier, David Forer, Conrad Glattly, Casper Kaet, Jacob Bauman en Adrianus Klee, fuseliers; Willem Possy, Wilhelm Bernauer, Joh. George Troebe, Heinrich Breidenbach, Carel Felix van Stein, Christiaan Kallenbach, Philip Guth, Johan Hendrik Krans, Jacob Schmid, Ulrich Ulrich, Rudolph Strauser, Christiaan Rufenacht, R. C. Deogenes, Albert Spanhouder en Martens Ernst Vogelzang, flankeurs.

Divisie reserve park no. 1: Veldhuis en Chaerman, kanonniers 2de klasse.

In een gevecht bij Kermpt op den 7 Augustus jl., werd gewond mijn Zoon *Klaas Miedema*, uitgetrokken als Schutter van het dorp Hogebeintum, grietenij Ferwerderadeel, waardoor hij aan zijne bekomene wonde den anderen dag overleed. Hier meer gekwetsten bij tegenwoordig, vielen aanstonds op het denkbeeld, dat hij geld bij zich had, en dat men het onder elkanderen konde verdeelen, waarop de braafheid van *Homme Camminga*, (mede als Schutter uit de grietenij Ferwerderadeel, en gewond,) uitblonk, welke zeide, dit keur ik af, maar ik vind mij verpligt, als kameraad dit geld aan zijnen Vader te bezorgen, welke een behoeftig man is; gelijk *Homme Camminga*, op den 15 September ll. in eigen persoon zulks ook gedaan heeft; bedragende de som van *f* 16 : 50.

Ik meende niet te kunnen nalaten deze eerlijke en getrouwe daad aan het publiek bekend te maken, en hier mijn openlijken dank en hulde aan *Camminga* te betuigen.

Hogebeintum, den 18 September 1831. B. K. MIEDEMA.

MENGELWERK.

ZUCHT TOT NAVOLGING.

(FRAGMENT.)

Bedachtzaamheid is het beste behoedmiddel tegen onrust en kwelling.

De neiging en begeerte om anderen na te volgen is den menschen en dieren als ingeschapen. Vooral munt ééne diersoort daarin zoodanig uit, dat het problema onder de groote filosofen nog niet is opgelost, of de apen stomme menschen, dan de menschen stomme apen zijn. In alle mogelijke betrekkingen, in vakken van wetenschap en kunst treft men deze natuurdrift aan, en men zoude soms zweeren dat het kopij een origineel was, zoo ver hebben de verhevene geesten het gebragt. Evenwel botsen en stooten zij zich soms tegen elkander aan, dat zij van verbazing staroogen, en vragen: „ Wie is de Schepper: Ik of Gij?"

Betooverende kunst van navolging, waar zijn uwe grenzen? Doorloopen wij het onafzienbaar Veld der Geschiedenis en Letterkunde, overal en in alles zucht en zweet en zwoegt het om elk plan, elk ontwerp, elke gedachten, elk woord, elke letter,— wat zeg ik?— elke schaduw van een zuchtje, dat een ander uitblies, nateboots en dus zijn heerlijk werk het mensch- en apendom voorteleggen. — Zoo vindt men altoos eenen rijken voorraad tot voeding der kleinere bestanddeelen, welke het groote geheel vormen. — Proeven te geven door onderlinge vergelijking kost weinig moeite, indien het goede geheugen zijne diensten niet weigert. Aanschouw slechts de massa Dag- en Nieuwsbladen, waaronder de massive leestafels als bezwijken, en gij zult over de wonderen der kunst verbaasd staan. Verre zij het van mij iemand van de misdaad van Letterdieverij te willen betichten, dit zou onbetamelijk en met het beginsel der liberaliteit geheel strijdig zijn: het is alleen zucht tot navolging, waartoe men immer van aard en nature geneigd is, wanneer men zijn eigen voortbrengselen bij anderen wedervindt, welke uit den aard der liefde hoogstens als aangenomen kinderen zijn aantemerken. Zoo troffen wij onlangs een paar voorbeelden aan der opmerking niet onwaardig. *Het Rotterdamsch Staat-, Letter- en Huishoudkundig Nieuwsblad* van 29 Augustus ll., No. 101, gaf in zijn Mengelwerk drie Artikelen: PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN, geteekend A. L., — AAN MIJNE LANDGENOOTEN, en AAN DE BELGEN, *zonder vermelding van wien of van waar*. Deze beide laatsten waren hartelijke toespraken na de behaalde zegepraal des Legers, en bij vergelijking vonden wij, een paar drukfouten uitgezonderd, eene treffende overeenkomst in alle volzinnen, met de beide toespraken in het Mengelwerk der *Leeuwarder Courant* van den 23 Augustus 1831, No. 67. De noot evenwel in het origineel geplaatst, was in de kopij overtollig geacht. En nu de krachtige aanspraak aan *Prins Frederik der Nederlanden*, — deze werd weder in *het Advertentie-Blad van het Arrondissement Heerenveen van den 3 September* No. 36, zoo uitmuntend nagevolgd, dat men in de naauwkeurigste nalezing geen onderscheid gevoelde, dan eene luitlating der slotletters A. L. Eene zwarigheid blijft er echter over tusschen den maker en navolger, want *gene* zegt de eer te genieten de *eerste* te zijn, die zoo openlijk den Prins zijne Hulde betuigt, en dan moest *deze* nu ook niet de *eerste* maar immers de *tweede* zijn? Dan in dit moeijelijk punt willen wij ons niet verdiepen, wij mogten met onze eigene originaliteit schipbreuk lijden: daarom namen wij tot Motto uit het vermelde Advertentieblad de spreuk onder het gelijkluidend Artikel staande over. — Nog meer........................

Maar zie, daar komt mijn Traducteur juré, stopt mij bij gebrek van beter om aan de Redactie te zenden, een artikel in de hand van *Beroemde Vliegers*, getrokken uit het Hoogduitsch, dus geen origineel. Sat prata bibere!

T. T.

PS. Wat zullen *Oom Jonas* en *Belle-Mietje*, die echte oude Origineeltjes, boos worden, als zij ontdekken, dat de bovengemelde *Rotterdammer* van verleden *Vrijdag*, No. 109, hun XIV ARTIKEL over *Plissart*, te vinden in de Dingsdagsche Leeuwarder Courant van 13 September No. 73, zoo naauwkeurig heeft nagevolgd, dat het naar geen kopij gelijkt. — Het uiterlijk figuur van *Oom Jonas* is zelfs geheel gemasqueerd en in plaats dat deze sprekende wordt ingevoerd; zeggende: „ *Oom Jonas* onthoudt zich van alle aanmerkingen, het geval is den Belgen waardig," enz., zegt de Rotterdammer Redactie: „ *Wij* onthouden ons van alle aanmerkingen, enz." : — en ook ik zeg: „ Ook Wij onthouden ons van alle aanmerkingen, het geval is der Redactie waardig, enz."

AANTEEKENINGEN OVER HET OUDE FRIESCHE WAPEN.

Van den tijd der Krijgstogten dagteekent zich waarschijnlijk het ontstaan der Familienamen en Familiewapens. De eerste Kruistogt werd aangevangen in het jaar N. C. G. 1096 en men rekent, dat dezelve heeft geduurd tot 1146. Dit vonden wij bij HEEREN: *de Gevolgen der Kruistogten, Ned. Vert. bl.* 13. — Wanneer men nu het Oude Wapen van Friesland, zoo als het bij WINSEMIUS, HAMCOMIUS en anderen voorkomt, wil beschouwen, als het Familiewapen van de Koningen van Friesland, dan moet ik hier tegen aanmerken, dat de geschiedenis daarmede in strijd is, uit hoofde de laatste Koning Radboud II, omtrent den jare 775, de Kroon verloor, en niet lang daarna schijnt gestorven te zijn.

Sommigen hebben wel is waar beweerd, dat de oorsprong der Familiewapens reeds bij de *Oude Germanen* moest gezocht worden, bij welke de gewoonte heerschte om de Schilden der dapperste krijgers onder hen te beschilderen, ontleenende hun argument, uit TACITUS, *de Morib. Germ.* — Dan men vindt daarbij evenmin van figuren, als van eene regelmatige zamenstelling en afwisseling van onderscheidene kleuren naar eenige bepaalde regels gewag gemaakt.

Wat de Vanen betreft, van welke de Friezen zich mogelijk reeds voor dat zij

de Romeinen kennis kregen, zouden kunnen bediend hebben, en in welke dan het oude Friesche Wapen of de balken en bladen van het zelve zoude kunnen geplaatst zijn geweest, is het niet waarschijnlijk en ten minsten nergens uit op te maken, dat, zoo zij al Vanen mogen gehad hebben, daarop eenige figuren zullen afgeschilderd geweest zijn; van de Romeinen hebben zij geene zoodanigen overgenomen. — Deze waren wel gewoon (zoo beschrijven het ADAM und MEIJER *Römische Altherthümer* II. 69,) bij zekere gelegenheden Vanen, en wel eene Roode en eene Groene, van het Kapitool uit te steken; op de legertent van den opperbevelhebber te velde, werd wel eene witte Vaan geplaatst; (Ibid. 99.) — de Ruiterij en deels ook het Voetvolk voerde wel Vanen, (S. 101) en bij hen werden wel, als belooningen voor betoonde dapperheid kleine Vanen van onderscheidene kleuren, zelfs te zamen gesteld uit meer dan eene kleur en met goud gestikt, uitgedeeld; (S. 114) doch men vindt van geene figuren eenige melding gemaakt. — Waar men ook gewaagt van veldteekenen bij min beschaafde volkeren, dan Grieken en Romeinen, wordt wel gesproken van ruwe afbeeldingen van dieren en andere voorwerpen, welke op stokken of standaarden geplaatst waren, maar van geene Vanen: en over het geheel komt ons het Oude Friesche Wapen voor te veel overeenkomst te hebben, met die Wapenschilden, welke sedert de Kruistogten in gebruik kwamen, om te kunnen gelooven, dat onze Voorvaderen, reeds sedert den tijd van FRISO, zoo deze immer bestaan hebbe, zulk een wapen als Landswapen zoude hebben aangenomen of als veldteeken gevoerd.

Doch dit daar gelaten, en gezwegen van andere redenen, die men tegen zulk eene wapenvoering, het zij dan door het volk, het zij door de vorsten nog zoude kunnen inbrengen, indien onze Voorvaderen en hunne Koningen dit wapen gelijk wij het in de Kronijken en elders vinden hebben gebezigd, of anderzins bestaan hebbe, is de vraag: Hoedanig dat hetzelve is geweest?

Volgens HAMCONIUS, *Frisia*, p. 7, 24 en 30, zich ook beroepende op CAPPIDUS VAN STAVOREN, zoude het van Friso af, tot aan Beroald hebben bestaan uit een *hemelsblaauw* of *azuren schild*, waarop *drie zilveren balken*, *loopende van de Regter- naar de Linkerhand*, *op welke twee*, *drie en twee*, *of zeven roode plompe bladeren waren*. Van Beroald tot en met Radboud II uit een *hemelsblaauw schild*, *waarop vier zilveren balken*, *loopende van de Linker- naar de Regterhand met elf bladeren*; alzoo Beroald in dervoege het wapen had veranderd, na dat hij, van Ridzard, Koning (of Hertog) van *West-Friesland* (Noord Holland) als zoon zijnde aangenomen, en diens eenige dochter tot vrouw bekomen hebbende, na den dood van Ridzard Oosten West-Friesland tot één Rijk vereenigde. Bevorens had Koning *Haron*, den Hertogen van West-Friesland een *hemelsblaauw schild met een witte of zilvere balk*, *gaande van de Regter- naar de Linkerhand*, *waarop vier roode plompe bladeren*, ten wapen gegeven.

Aldus berigt ons HAMCONIUS. Evenwel, SUFF. PETRI, *de Orig. Fris.* III C 5, p. 315 & 316, die zich op denzelfden CAPPIDUS VAN STAVOREN beroept, plaatst de plompe bladeren (*vier* & *drie* namelijk) *tusschen* de balken en niet *op* dezelve. Daar, voor zoo verre ons bekend, CAPPIDUS geschriften niet meer voorhanden zijn kan men niet beslissen *of* S. PETRI dan wel HAMCONIUS zich vergist hebbe: doch het is eene zekere waarheid, dat volgens de regelen, welke men in de wapenkunde gewoon is in acht te nemen geene kleuren op andere kleuren, maar wel kleuren op metalen, en dus geene *roode* bladeren op een *blaauw* veld, maar wel op *zilvere* of *metale* balken mogen geplaatst worden. Dit vindt men uitdrukkelijk beschreven bij MASSUET, *la Science des personnes de Cour*, *d'Epeé et de Robe*, T. V. P. 2, 504, en GATTERER, *Abritz der Heraldik* § 93. — Het is wel waar, dat deze regelen in vele latere Friesche Wapens overtreden zijn, maar als men eene keuze doen moet, komt het ons het best voor te kiezen wat regelmatigst is. — Indien ook, gelijk HAMCONIUS wil, de balken rivieren zouden aanduiden, was de plaatsing der plompe bladeren *in* of *op* dezelve tevens het natuurlijkst en meest met de bedoeling van den uitvinder der wapens overeenkomstig, als juist eene plant welk op en in Rivieren groeit gekozen hebbende. Overigens heeten de bladeren der *Nijmphea* of *Nijmphaea*, volgens *Dodonaeus*, *plompe* en niet als andere schrijven *pompelbladeren*. Betrekkelijk derzelver getal van 4, 7 en 11 kunnen wij geene voldoende reden vinden.

Wanneer men het schild met iets dekken wilde, zoude onzes inziens, dit met eene Kroon kunnen geschieden, zoodanig als wij die het eerst door de Romeinsche Keizers gedragen vinden, daar *Friesland* een *Koningrijk* was.

BEROEMDE VLIEGERS.

Milton maakt gewag in zijne Geschiedenis van Brittanje van den Monnik Elmer, uit Malmesburij, die wel den inval van den Noorman Wilhelm in Engeland voorspelde, doch geenszins vooruit gezien had, dat hij door de hoogvliegers te willen navolgen zijne eigene leden verpletteren zoude. Als jongeling had Elmer reeds vleugels vervaardigd en die aan handen en voeten gebonden. Met dezen beklom hij de spits des Towers, spreidde dezelven uit om lucht te vatten en vloog daaraf ruim een achtste van eene Engelsche mijl ver: maar de wind was te heftig, hij kwam fladderwiekend op den grond en brak verscheidene ledematen. Evenwel had hij zulk een sterk vertrouwen op zijne kunst, dat hij zijnen val alleen toeschreef aan het gebrek van een' staart, gelijk de vogels, en welke te vervaardigen hem niet was ingevallen.

De historieschrijver Knolles verhaalt dat omstreeks het jaar 1147 de Sultan Chisasthlan den Griekschen Keizer Emanuel te Konstantinopel bezocht en er vele feesten ter zijner eere werden gegeven. Onder anderen liet een vernuftige turk openlijk aankondigen, dat hij van de spits eens hoogen torens in de renbaan, vele duizend schreden voortvliegen zoude. Op den bepaalden tijd liet zich daar eene talooze menigte vinden: de turk vertoonde zich op de torenspits in een zeer wit wijd gewaad met vele vouwen en plooijen om daarin lucht te verzamelen. Hij was in de dwaze meening van even als de vogels met hunne vleugels, of de zeilen van een schip met dit gewaad wind te kunnen vatten en zijn ligchaam te bestieren. Hij stond eenigen tijd te fladderen om de vlugt te beginnen. Onder groot gelach en gejoel schreeuwde men: Toe Turk, vlieg! vlieg! De Keizer liet hem het kunststuk afraden en de Sultan zag bekommerd naar zijnen landsman. Eindelijk na lang rekkens en fladderens geeft hij zich af, den wind gunstig achtende, maar in plaats van in de lucht te zweven, ploft de dwaze Icarus nederwaarts en verplettert.

In een oud boek, zijnde een reisverhaal van twee Monnikken, die zich bevonden in het gevolg van een' Franschen Gezant naar het Hof van Siam, lezen wij het volgende: Eens vermaakte het volk te Siam den Franschen Gezant met het afsteken van een vuurwerk: bij het einde daarvan zeiden zij hem: zij zouden dit feest daarmede eindigen, dat de afsteker van het vuurwerk op een vat in de lucht zou vliegen. De Gezant vreezende dat de Ingenieur verongelukken zou, verzocht dit meesterstuk na te laten, daar hij reeds zeer voldaan was: het volk verzekerde echter dat er geen gevaar bij was, waarop de Gezant zijne toestemming gaf. Er werd een vat gebragt, waarop de Ingenieur ging zitten, met een werktuig in de hand, hetgeen nader bleek een groot scherm te zijn: onder het vat werd kruid gelegd en aangestoken, en nu steeg het vat met den daarop zittende vuurwerker in de lucht. Tot eene aanzienlijke hoogte gestegen, opende hij zijnen scherm en kwam weder behouden beneden." — Daar ieder weet, dat zulk eene kruidontploffing, welke dat gevolg konde hebben, natuurlijk den Ingenieur had vernield, zoo heeft men vermeend, dat in het vat een luchtbol zich heeft bevonden, welke dit in de hoogte heeft gevoerd; de ontsteking van het kruid alleen gediend zoude hebben, de ware oorzaak van het opstijgen te verbergen, en dat het scherm niets anders als onze onlangs uitgevonden valscherm is geweest. — Is dit nu zoo, wat zijn dan onze laatste lucht-uitvindingen? Dit voorval moet in Siam reeds voor 150 jaren hebben plaats gehad.

De eerste vlieger uit lateren tijd, wien het gelukte eenigermate de vogels na te apen was Johan Baptist Dante, Mathematicus van Perugia, waarschijnlijk verwant aan den beroemden dichter. Hij maakte een paar vleugels op zulk eene geschikte wijze aan zijn ligchaam vast, dat hij daarmede vliegen kon. Hij beproefde meermalen de vlugt over het meer Thrasimenus en slaagde daarin zoo wel, dat hij waagde den proef voor alle inwoners van Perugia te herhalen. Hij vloog van de hoogste toren der stad en zweefde op zijne vleugels tot groote verbazing der aanschouwers voort, maar ongelukkig werd de stoffe waarmede een der vleugels was vastgemaakt beschadigd: nu verloor hij het evenwigt, viel op eene kerk en het dijbeen was vermorseld.

De heer Murraij deed in 't jaar 1790 eene of twee stoute proeven met het valscherm. Hij steeg daarmede van den Portsmouther kerktoren en kwam behouden op den grond. Hij herhaalde de proef van den klokketoren der Cathedrale te Chicester, maar niet met dat gevolg. Veertien voet van de torenspits zijnde wierp eene windvlaag den stouten luchtschipper in eene horizontale rigting; reeds eene gelijke hoogte neergevallen zijnde, herstelde hij zich en begon weder loodregt te zweven tot hem een wervelwind weer in diezelfde rigting werpt en met groot geweld ter aarde smakt, zoodat hem 't bloed uit neus, mond en ooren spatte, en hij vele uren levensloos lag. Niettemin herstelde hij weder en was binnen weinig dagen buiten gevaar. — De lust tot vliegen was hem echter benomen.

Eindelijk maakte in 't jaar 1809 de heer Degen, horologiemaker te Weenen, een vliegplan. Zijn werktuig was naar natuurkundige beginselen ingerigt en bestemd om eene gelijke werking te doen als de vleugels der vogelen. — Degen zoude hiermede [illegible] slechts, trots den besten vogel op en neder gevlogen zijn, maar eene wezenlijke [illegible] volvoerd hebben: echter is daarover ook veel twijfel ontstaan.

LOSSE PAPIEREN UIT DE PORTEFEUILLE VAN OOM JONAS.

XV. Er is toch maar ÉÉN FRANKRIJK, maar ÉÉN PARIJS op de gansche wereld! — Waar vindt men gedienstiger, hulpvaardiger menschen dan in FRANKRIJK? Vraag het maar aan *Leopold*, den *Eersten*, en waarschijnlijk ook wel *den Laatsten* Koning der Belgen, hij kikt pas van benaauwdheid, doet maar een enkel schreeuwtje om hulp, en zie daar 50,000 Broeders sprongen hem bij, en beletten de Noord-Nederlanders hem met zijne geheele manhafte armee intepakken. — Wat kan men in PARIJS niet al bekomen? Geen artikel of het is daar te koop, tot eene *Vrouw* inclusis: men leze slechts de volgende *Advertentie*, geplaatst in de *Gazette des Tribunaux* van 17 Augustus 1831.

„HUWELIJK. — Mevrouw *Houdard*, in de Heilige Apollonia-straat, No. 4, heeft „ door haren ijver en bescheidenheid, de aandacht van een ieder op zich weten te „ vestigen, *door met den meesten spoed de Heeren en Dames*, die zich tot haar ver„ voegen *uit te huwelijken*."

Oom *Jonas*, raad die Oud-Nederlandsche Jongeheeren, die vergeten hebben, in den jongsten heiligen strijd de wapenen voor Koning en Vaderland aan te gorden, om zich aan Mev. *Houdard* te adresseren, daar geen echt Nederlandsche vrouw of meisje in het vervolg zal gediend believen van iemand, die in zeker liedje vergeleken is bij:

„ *Een nachtkaars zonder pit.*"

Dat de jonge Dames echter de hulp van Mevrouw *Houdard* cum soc. niet benoodigd zijn heeft *Belle-Mietje* bewezen, daar zij, hoe leelijk ook, zonder hulptroepen, zich van oom *Jonas* heeft weten meester te maken, en hem sints jaren als eenen gevangenen, haar door het regt der overwinning toebehoorende, bij den neus rondleid.

NB. De heer Courantier wordt verzocht, om gelijk hij wel meer doet (*), dit artikel niet in *alle* exemplaren der Leeuwarder Courant te plaatsen, en wel bepaaldelijk niet in dat, hetwelk bij mij aan huis wordt bezorgd.

BERIGT.

Op den zevenden dezer maand September, zijn in den vroegen morgen, voor het huis *de Ojevaar*, te Holtwolde, gearriveerd twee *Jonge Heeren*, uit het onbekende Noorden; hun voertuig was in plaats van een mande-wagen, eene pijpenmand met een merinossen kleed overdekt, en hunne geleider had hun voor *den Ojevaar* geplaatst, in een paardenbak; zij hadden twintig gulden reisgeld bij zich, en een credietbrief voor eene onbepaalde som, onder voorwaarde dat zij de Roomsch-Katholieke Godsdienst zouden aannemen.

CORRESPONDENTIE.

Konden niet geplaatst worden: De gedachten bij het lezen van 's Konings Besluit tot den Biddag; — *Levensschets van Prins Maurits*; — de verzen: *Gesprek en der Belgenvriend*, get. V; — *Ter verjaaring van Willem de Eerste, Kooning der Neederlanden, Prins van Oranje, Groothertoch van Luxsenburg*; — *Op den nederlaag der Belgen*, get. T. B. — Het stuk ingezonden door een Liefhebber der Muzijk, bevattende eene zesvoudige Loftuiting op het Corps Muzijkanten van een *Oud Virtuoos*, en eene drieledige beschuldiging tegen de Redactie, wordt niet geplaatst. De verdiensten van dit Corps erkennen wij gaarne, waarom er dan ook bij elke gelegenheid, uitgezonderd bij de vermelding van 's Konings Verjaardag, indien het dan daarbij had moeten geschieden, behoorlijk gewag is gemaakt hunner verrigtingen; — terwijl de *Virtuoos* het doet voorkomen als of er nimmer een woord over gesproken was, hetgeen dan ook oorzaak zoude zijn, dat hij in zijn' muzikalen toorn zich verpligt achtte eens alarm te blazen.

(*) Dit gebeurt alleen, wanneer er *gewigtig* Staatsnieuws onder het afdrukken der Courant aankomt, en dus valt het moeijelijk om hierin Oom *Jonas* te gerieven.

Het ZEEREGT *van vroegeren en lateren tijd*, *door* (*nu wijlen*) N. OLIVIER, *in leven Ridder der orde van den Nederl. Leeuw*, *Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Justitie*, *I d.*, *bl.* 419, *te 's Gravenhage*, *bij* G. Vervloet, 1831.

Onder bovenstaanden titel is deze belangrijke verhandeling over het Zeeregt van vroegeren en lateren tijd onlangs uitgegeven, en aan Z. Exc. den minister van justitie opgedragen, door den zoon van den voor de maatschappij te vroeg gestorven verdienstelijken schrijver. Tot de bewerking van dit onderwerp werd de heer *Olivier* voornamelijk aangespoord, omdat geen Nederlandsch schrijver de stoffe, in haren ganschen omvang, tot een geheel had gebragt. Hij bepaalt zich, in het algemeen, tot het Nederlandsche zeeregt, doch, daar dit doel niet wel kon bereikt worden, zonder nu en dan de oogen ook elders heen te slaan, heeft hij ook veeltijds het zeeregt, zoo als het in andere landen bestaat, moeten behandelen, en daarom den titel van *Het Zeeregt*, boven dien van het *Nederlandsche Zeeregt* verkozen.

Het werk is in zeven hoofdstukken verdeeld. In het *eerste* wordt gehandeld:

I. Van de Zee, de zee- of scheepvaart en de visscherij in tijd van vrede.
II. Van den staat van oorlog, ten opzigte der zee- of scheepvaart.
III. Van de bestrijders der vrijheid van de zee en de inbreuken op die vrijheid.
IV. Van den voormaligen staat der wetgeving.
V. Van den lateren en aanstaanden staat der wetgeving.
VI. Van het strandregt.
VII. Van zeerooverij en andere misdaden ter zee.

Achter dit laatste hoofdstuk volgt een *Bijvoegsel*, behelzende eene opgave der beteekenis van eenige in het Zeeregt, en in de geschriften daartoe betrekkelijk, voorkomende woorden en uitdrukkingen, welker goed verstand tot juist begrip van het zeeregt volstrekt vereischt wordt.

Het is hier de plaats niet, om in eene eigenlijk gezegde beoordeeling van dit Boek te treden, waarom wij ons alleen tot eene beknopte aankondiging van deszelfs inhoud zullen bepalen. Wij willen evenwel hier nog bijvoegen, dat het ons voorkomt, dat in dit Werk, binnen een kort bestek, alle bouwstoffen worden aangetroffen, die noodig zijn om op eene grondige wijs het Zeeregt, met name het Nederlandsche zeeregt te leeren kennen, en zulks aan uitheemsche wetten en gebruiken te toetsen. De regtsgeleerde zal daarin veel vinden, dat hem kan nuttig zijn; terwijl ook hij, die dit boek blootelijk uit een geschiedkundig oogpunt zal lezen, daarin zeer vele wetenswaardige daadzaken zal aantreffen.

PROVINCIAAL FRIESCH GENOOTSCHAP,
ter beoefening der Friesche Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.

Hoezeer Bestuurders, sedert het uitstellen der Zomervergadering van de maand Junij, zich met de hoop vleiden, dat eene gunstige verandering van omstandigheden, de eerstvolgende Vergadering, welke volgens de wet op Maandag den 26 September aanstaande zou moeten gehouden worden, tot een Feest van blijde hereeniging der Vrienden van vreedzame Letteroefeningen zou kunnen maken, vinden zij zich echter nu ook, tot hun leedwezen in de noodzakelijkheid nogmaals tot een uitstel te besluiten, daar toch een aantal onzer Medeleden, en daaronder de Secretaris en Penningmeester zich steeds bij het Leger op onze Grenzen bevindende, het gewone Jaarlijksche Algemeen Verslag van den eersten, de Rekening en Verantwoording van den laatsten, zoo wel als Rapporten der Werkzaamheden van belangrijke Commissiën, daardoor geheel in het ongereede zijn.

Onder de vurigste wenschen dus, dat weldra herstel van rust en vrede, ons blijde uitzigten moge openen op het volgend voorjaar, wordt de Vergadering des Genootschaps tot dien tijd verschoven, en daarvan bij dezen aan alle Honoraire, Buitengewone en Gewone Leden kennis gegeven; terwijl tevens de gewone Leden inmiddels worden verzocht, om hunne gewone Contributien, welke op de Vergadering van September, volgens art. 70 der Wet, zouden hebben moeten betaald worden, nu, in den loop der maand October te voldoen, aan de Heeren *G. T. N. Suringar* te Leeuwarden, Mr. *A. van Slooten* te Doekum, *H. Amersfoordt* te Sneek of Mr. *J. W. de Crane* te Franeker, welke respectivelijk daarvoor provisioneel zullen kwiteren.

J. W. DE CRANE, *Voorzitter.*

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Vriesland, maakt bij deze bekend, dat zij hare gewone Najaarsvergadering in het Gouvernementshuis te Leeuwarden zal houden op Dingsdag den elfden October aanstaande en volgende dagen, en dat het Examen bepaald is op Woensdag den twaalfden October daaraanvolgende, des morgens ten acht ure, en verzoekt diegene, welke voornemens zijn, zich te laten Examineren, om daarvan veertien dagen te voren kennis te geven aan den Schoolopziener van hun District. Zij, die voor den vierden rang wenschen geëxamineerd te worden, kunnen zich te dien einde bij den Schoolopziener van het District vervoegen; wordende door de Schoolopzieners van het 4de, 5de en 8ste District dit Examen op den laatsten Zaturdag vóór de vergadering afgenomen.

Alle Examinandi worden bij deze aangemaand, om zich des Woensdags morgens ten acht ure dadelijk aan de vergaderplaats der Commissie te laten vinden; zullende niemand welke na dien tijd zich aanmeldt, worden toegelaten.

Voorts worden de Examinandi herinnerd, dat geene getuigschriften van goed gedrag worden aangenomen, dan die door het Plaatselijk Bestuur of den Schoolopziener van het District zijn afgegeven, alsmede dat ieder Examinandus zijnen ouderdom door een authentiek attest van geboorte zal moeten doen blijken; zullende de Examinandi, die naar den derden rang staan, bovendien moeten produceren een voldoend bewijs, dat zij, gedurende het laatste jaar practisch onderwijs gegeven hebben in eene wel ingerigte school.

De Secretaris van de Provinciale Commissie voornoemd,
P. J. ROMAR.

Franeker, den 13 September 1831.

Den 29 der maand Augustus j. l., den dag waarop ten gevolge het geëerd berigt van den Heere Grietman van Haskerland, de respective huislieden dier Grietenij, zoo mede der naburige Grietenijen waren uitgenoodigd hunne Boter, Kaas enz., voor de eerste maal te Joure ter markt te brengen, was te regt en voor de Ingezetenen in het algemeen en voor de Burgerij dezer Vlekke in het bijzonder, een hoogst heugelijke vreugdedag.

Tot aller bevreemding zag men onze voorheen zoo bloeijende weekmarkt, na eene p. m. twintigjarige kwijning, als door een tooverslag in vorigen stand hersteld, en in eens als den Phœnix uit de assche verrijzen, bedragende het getal der aanwezige verkoopers, zoo van deze Grietenij als van de Grietenijen Wijmbritseradeel, Utingeradeel, Doniawerstal, Lemsterland, enz., niet minder dan ongeveer 300 personen, door wien eene aanzienlijke hoeveelheid Boter en Kaas van de beste kwaliteit ter markt werd gebragt.

De ondergeteekenden, gecommitteerd door hunne Haskerlandsche mede-Ingezetenen, den Heere Grietman *V. L. Vegilin van Claerbergen*, vereerende als een waardig voorstander van de belangens zijner Ingezetenen, achten zich ten duursten verpligt, en namens hunzelven en alle weldenkende Haskerlanders, voornoemden Heer, openlijk hunne erkentelijke hulde toe te brengen, terwijl hun aller wensch en bede zij, dat zijn Hoog Wel Geborene, onder het genot der beste zegeningen, nog eene lange reeks van jaren een blijde ooggetuige zal mogen wezen van de welvaart, welke wij verklaren alleen aan zijnen belangloozen en edelmoedigen ijver te danken te hebben.

De Commissie voornoemd,

MARTEN J. PEKEMA. R. P. HUITEMA.
SIPPE J. PEKEMA. JOHs. T. SCHAAP.
A. G. BROUWER. R. S. GEERTS.
A. G. GEERTS. J. H. BORGER.
R. BARGSMA.

*** Heden avond verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, GEERTRUIDA A. WENNEKERS, geliefde Echtgenoot van B. LEEMKOEL.

HARLINGEN, den 17 September 1831.

Dienende deze voor algemeene kennisgeving zoo binnen als buiten de stad.

*** Heden namiddag beviel mijne geliefde Echtgenoot HINKE TEN CATE, van eene welgeschapene DOCHTER. GOSSE J. GORTER.

SNEEK, den 17 September 1831.

*** Heden verloste van een ZOON, ANNA HOEKSTRA, geliefde Echtgenoot van J. A. TERHORST.

LEEUWARDEN, den 19 September 1831.

*** Heden namiddag ten half twee uren overleed zeer onverwacht, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, TRIJNTJE MOLLEMA, Wed. DIRK TAEKES BOUMA, in den ouderdom van bijna 67 jaren, die haar gekend hebben, zullen onze droefheid beseffen.

LEEUWARDEN, den 13 September 1831.

E. R. NIEUWENHUIS.
P. NIEUWENHUIS, Geb. BOUMA.
S. CAHAIS.
A. M. CAHAIS, Geb. BOUMA.

*** Heden overleed zeer onverwacht, na eene ziekte van slechts vijf dagen, mijn teederbeminde Echtgenoot, FOKKE LIEUWMA, in den ouderdom van ruim 62 jaren.

M. MEINNIKS,
Wed. F. LIEUWMA.

HARLINGEN, den 13 September 1831.

*** Na dat wij sedert den slag voor Hasselt in de pijnlijkste onzekerheid hebben verkeerd over het lot van onzen beminden jongsten zoon DOUWE SIDERIUS, in het voorleden jaar als vrijwillig Schutter uitgetrokken, blijkt het thans uit verschillende berigten, dat hij op den 7den Augustus ll. in een gevecht bij Kermpt is gesneuveld. Smartelijk valt het ons, dat wij hem in zijn 20ste jaar reeds moeten missen. Hij offerde zijn leven voor de goede zaak met opzien tot God. Deze gedachte met het vertrouwen op een gelukkig wederzien, strekken ter leeniging onzer innige smarte.

H. SIDERIUS,
F. SIDERIUS, geb. KOOPMANS.

SNEEK, den 14 September 1831.

Familie en bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 44 jaren, mijn waarde Echtgenoot, de Wel Eerwaarde zeer Geleerde Heer, H. ILPSEMA ANDREÆ, Predikant bij de Hervormde Gemeente te Warga, Warstiens en Wartena.

WARGA, den 15 September 1831. A. ANDREÆ, Geb. VELDHUIS.

*** Mijne geliefde Echtgenoot JULIANA VERWER, overleed heden morgen omstreeks vier uren, in den ouderdom van ruim zestig jaren.

Smartelijk is dit verlies voor mij en mijne Kinderen, doch de hoop, dat zij tot een beter leven is overgegaan, lenigt onze droefheid. L. J. FEITZ.

LEEUWARDEN, den 16 September 1831.

Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, welke in de eerste helft der maand September 1831, ter Markt der Stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe,	Witte...	f 9 - 00	de Mudde.	Vleesch,	Koe,...	0 - 38 het Pond.
	Roode..	- 10 - 65	———		Schapen	- 0 - 28 ———
Rogge,...........		- 6 - 15	———	Varkens-vleesch,	Versch..	- 0 - 44 ———
Gerst, Vroege,.....		- 4 - 10	———		Gerookt.	- 0 - 64½ ———
Boekweit,.........		- 4 - 95	———	Aardapp., Late....		- 0 - 80 de Mudde.
Haver,.............		- 2 - 50	———	Zaad,	Kool.....	- 9 - 07½ ———
Boter.,............		f 0 - 77½	het Pond.		Lijn.....	- 8 - 22½ ———

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 16 September 1831.

De Burgemeester, THIJS FEENSTRA.

Prijzen der Granen te Leeuwarden, Vrijdag den 16 September 1831:

De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe: Rogge f 198 : 00 het Last. — Tarwe f 10 : 75 de Mudde.

De Boter f 32 : 50. Kaas f 18 : 50 à f 21 : 50.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 17 SEPTEMBER 1831.

				Gebl.					Gebl.
Werkelijke Schuld	2½ pct.	37½	38	37¾	Napels, aldaar ged.	5 pct.			
Uitgestelde dito					Dito te Lond. dito	5 „			
Kansbiljetten ....f		13½	14	13¾	Perp. Spanje, Am.	5 „	42	42½	41¾
Stellen van Kansbiljetten.					Dito dito, Parijs	3 „			
Amort. Sijndicaat	4½ pct.	59¼	59¼	59⅝	Obl. dito te P. en L.	3 „			
———————	3½ „				Uitgest. Schuld.........				
Oorlogs-Lasten ...	5 „				Oblig. Weenerbank	5 pct.			
Anticipatie-Biljetten.....					Dito dito...	4 „			
Renversalen............					Weener Obl. Met.	5 „			
Negotiatie 42/m..	6 pct.	81¾	82½	82¼	Dito dito te Lond.	2½ „			
Schatkistbiljetten 1000...		85	85¾	85¼	Obligatie Rusland.	5 „	86	86½	Z A.
Domein Losrenten.	2½ pct.				Dito A°. 1828 enz.	5 „	87½	88	87¼
Handel-Maatsch...	4½ „				Rusland Neg. 1831	5 „			
TiersCs. op 21 Oct.	3 „	58½	59	58¾	Rusl. Ins. op 't Grb.	6 „	55¼	56	55½
Certific. van dito	3 „				Dito Certific. dito.	6 „			
Gec. Ann. op Nov.	3 „				Dito dito te Hamb.	5 „			

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BAARDERADEEL, roepen de Hervormde Floreenpligtigen van de navolgende Dorpen op, in hunne respective Dorpskerken, tegen Woensdag den 21 September 1831,

des voormiddags ten *elf* ure die van *Britswerd;*
des namiddags ten *een* ure die van *Wieuwerd;*
„ „ ten *drie* ure die van *Bozum;*

ten einde den Staat van Begrooting voor de Kerkvoogdij dienst 1832 te overwegen en vast te stellen, Kerkvoogden te benoemen in plaats van het een derde gedeelte, hetwelk op den 1 Januarij 1832 moet aftreden, en om, des verkiezende, Gecommitteerden te stemmen, tot het opnemen en sluiten van de Rekening der Kerkvoogdij administratie over 1831; — voorts de Floreenpligtigen van *Britswerd* en *Wieuwerd*, om dan almede te raadplegen en te besluiten, over een voordragt van de Collegien van Kerkvoogden dier Dorpen, tot vereeniging van de Pastorijgoederen in beide aanwezig.

Grietman en Assessoren voornoemd,
BERNH. BUMA, *Vt.*
J. H. J. VAN WAGENINGEN, *Secretaris.*

WORDT gevraagd 5000 à 10000 Gulden op onbezwaarde Vastigheden, tegen eene goede interest. Informatien kan men bekomen ten Kantore dezer Courant, met vrachtvrije Brieven, gemerkt letter *O.*

DE GRIETMAN VAN HASKERLAND, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op de aanstaande Najaarskermis te Joure, de Kramen niet anders geplaatst zullen mogen worden, dan zoodanig als zulks door den Agent van Policie zal worden aangewezen, alsmede, dat de Koemarkt voortaan niet meer op de Straat maar op den zoogenaamden Harddraversdijk zal worden gehouden.

Joure, den 13 September 1831.

De Grietman voornoemd,
V. L. VEGILIN VAN CLAERBERGEN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WIJMBRITSERADEEL, convoceren mits deze ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande Dorpen, om op de daarbij vermelde tijden te compareren in de respective Kerken of in zoodanige Localen waar men gewoon is te vergaderen, als:

Nijhuizum,......	Zaturdag den 1 October 1831, des voormidd. ten	11	ure;
Sandvirden,.....	Maandag den 3 ———————	10	——
Oudega,.........	——————— middags ten	12	——
Idzega,.........	——————— namiddags ten	2	——
Oosthem,.......	Woensdag den 5 ——— voormidd. ten	9	——
Abbega,.........	———————	10½	——
Westhem,.......	———————	11½	——
Wolsum,.........	——————— namiddags ten	12½	——
Nijland,........	Donderdag den 6 ——— voormidd. ten	9	——
Folsgare,.......	——————— middags ten	12	——
Tjalhuisum,.....	——————— namiddags ten	1	——
Scharnegoutum,..	Vrijdag den 7 ——— voormidd. ten	9	——
Tirns,..........	———————	11	——
IJsbrechtum,....	——————— middags ten	12½	——
Gaastmeer,.....	Zaturdag den 8 ——— voormidd. ten	10	——
Heeg,..........	——————— middags ten	12	——
Hommerts,......	Maandag den 10 ——— voormidd. ten	10	——
Jutrijp,........	———————	11½	——
Uitwellingerga,..	Woensdag den 12 ———————	10	——
Oppenhuizen,...	———————	11½	——
Gauw,..........	Donderdag den 13 ———————	10	——
Goënga,........	———————	11	——
Loënga,........	——————— middags ten	12	——
Offingawier,.....	——————— namiddags ten	2½	——

ten einde: 1°. De begrooting voor 1832 vast te stellen, en die van Sandvirden, Idzega en Nijland tevens om de Kerkerekening over 1830 op te nemen en te arresteren. 2°. Voor het op den 1 Januarij 1832 aftredend één derde gedeelte, alsmede voor andere vacerende Posten van Kerkvoogden nieuwe te verkiezen. 3°. Des verkiezende Gecommitteerden te stemmen ter opneming der door de onderscheidene Kerkvoogden te doene Rekeningen over het jaar 1831.

Grietman en Assessoren voornoemd.
S. v. W. RENGERS.
Ter ordonnantie van dezelven,
R. GAASTRA, *fung. Secretaris.*

DE Notaris HANEKUIJK, te Harlingen, zal, op Woensdagen den 28 September en 5 October 1831, des avonds ten 7 ure precies, in Roma, aldaar, verkoopen:

Eene HUIZINGE cum annexis, staande aan den Westkant van de Turfhaven, te Harlingen, in wijk E, no. 250; zijnde dit Huis inmiddels *uit de hand te koop*, en te bevragen bij gemelden Notaris.

DE Notaris B. IJPMA, te Holwert, zal, op Zaturdag den 24 September e. k., des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Antje Wiegersma*, in de Gouden Klok, te Holwert, voor den Koopman E. PAS, bij boelgoed, op ½ jaar crediet verkoopen:

Ongeveer 12 Drentsche en Eilander meest misharige VEULENS, — 6 melke en 6 kalve KOEIJEN en RIEREN, en — 3 WERKPAARDEN.

DE Notaris B. IJPMA, te Holwert, zal eerstdaags, ten overstaan van den Heer Vrederegter van dat kanton, publiek presenteren te verkoopen:

1. Eene uitmuntende HUIZINGE en HERBERG, met no. 87, te Holwert, *het Graauw Paard* genaamd, voorzien van twee Onder- en Bovenkamers, met derzelver tusschenruimten, ruime Zolders, Keuken, Kelder en Stalling, een Put, twee Regenwatersbakken en verdere gerijfelijkheden.
2. Eene HUIZING en STALLING, met no. 113, aldaar.
3. Ongeveer 36 v. roede TUINGROND, aldaar.
4. Ongeveer 4½ bunder BOUW- en GREIDLAND, gelegen in den Westerpolder aldaar, in vijf perceelen.
5. Ongeveer 1 1/15 bunder BOUWLAND onder Ferwerd.

Alles toebehoorende aan de Nalatenschap van wijlen *Klaas Jan Jonker*, in leven Kastelein aldaar.

HOUTVEILING.

OP Donderdag den 22 September 1831, ten 9 ure voor den middag, op den Aarsentuin bij Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. P. ANDREÆ, aldaar: Van 2 à 3 ladingen zware eiken WOUDBOOMEN, IPEN en ESSCHEN BOOMEN, alsmede eene partij KROMHOUT, HEK- en STEKPALEN, LEGGERS en DAMLEGGERS, enz.; geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molen- en Wagenmakers, Kuipers, enz.

MEN presenteert bij besloten briefjes, voor den tijd van zeven aaneenvolgende jaren, in te gaan Sint Petri en Mei 1832, te verhuren: Eene ZATHE en LANDEN met HUIZINGE, gekwoteerd letter P, no. 24, SCHUUR cum annexis, *het Bosch* genaamd, groot naar naam en faam 35 bunder en ruim 82¼ v. roede, alle Greidlanden, staande en gelegen bij en aan den Zwettedijk, onder het behoor der stad Leeuwarden, thans bij *R. D. de Jong*, Weduwe van *B. Ruurds Span* in gebruik. — De Conditien zijn te vernemen bij Mr. B. DORHOUT, Advocaat te Leeuwarden, bij wien de briefjes vóór of op den 30 September 1831 *franco* moeten worden ingezonden.

UIt de hand TE HUUR tegen Mei 1832: Eene ZATHE en LANDEN, waarvan ⅔ Bouw- en ⅓ Greide, bij Beetgum; nader onderrigt bij den Heer Notaris MEBIUS, te Marssum, en ten Kantore dezer Courant.

TE HUUR, den 12 November te aanvaarden: Een HUIS geschikt tot eene Tapperij, in het Ruiterskwartier, letter E, no. 224, te Leeuwarden; te bevragen ten Kantore dezer Courant.

UIT DE HAND TE HUUR, tegen Mei 1832: Eene beste BOUWPLAATS. Nader informatie bij den Notaris MEBIUS, te Marssum.

DE Floreenpligtige Ingezetenen van de Hervormde Godsdienst worden geconvoceerd, om op den zesden October e. k., ten elf ure, te compareren in de Kerk te Oosterwolde, om in persoon of bij behoorlijke volmagt, te stemmen een PREDIKANT in de vacerende Hervormde Gemeente van Oosterwolde, Fochtelo en Appelscha, en zulks volgens het Reglement, daarvan zijnde.

Uit naam des Kerkeraads van voornoemde Gemeente,
J. D. FLEDDERUS, *Cons.*

AL diegenen welke pretentie hebben op *SAKE PIETERS DE BOER* en deszelfs overledene Huisvrouw *AUKJEN RUURDS KUIPERS*, te Workum, gelieven daarvan de Rekening in te zenden aan den Secretaris POTMA, aldaar, vóór of op den 24 September 1831, als zullende de pondsgewijze uitbetaling dadelijk daarna plaats hebben, waarvan ieder belanghebbende nader informatie zal bekomen.

DE HOUDER van de uitgelootte 5 p°/o Oostenrijksche BANK-OBLIGATIE, no. 5736, litt. C. C., kan de daarbij behoorende Coupon, verschenen den 1 Julij 1831, terug bekomen, tegen betaling van f 50 en de kosten dezer advertentie, bij den ondergeteekenden.

M. J. DUPARC,
Negotiant in Effecten te Leeuwarden.

NB. NB. Bij J. H. J. LEHMANN, bij de Brol te *Leeuwarden*, zijn voor de 154ste Loterij, waarvan de *eerste Klasse* op Maandag den 17 October e. k. begint te trekken, HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, tot Prijscourant te bekomen; bij wien ook *Groot Kontraboek* wordt gehouden; verzoekt vriendelijk gunst en rekommandatie.

Nog is bij bovengemelde TE HUUR een ROIJALE INTREK, voorzien van vele gerijfelijkheden, om op den 12 November of eerder naar verkiezing te aanvaarden.

MEjufvrouw DORMES, van 's Gravenhage, voorheen in deze stad woonachtig geweest, heeft de eer de Dames te berigten, dat zij alhier is aangekomen met alle soorten van ENGELSCHE KORSETTEN, zoo als die aan het Hof worden geleverd; zoo wel voor Dames als voor Kinderen. Zij beveelt zich vriendelijk in de gunst, en is gelogeerd ten huize van J. D. LEICKERING, op de Berlikumermarkt.

Leeuwarden, den 19 September 1831.

BILJARTPARTIJ.

MEt vereischte permissie gedenkt de Weduwe L. ZEVERIJN, te Joure, op Vrijdag den 23 September 1831, des morgens ten 10 ure, te laten Verbiljarten, en aan de winners vrij te vereeren: *Eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS* tot Prijs, en *eene fraaije GESCHILDERDE DITO* tot Premie. De Liefhebbers worden verzocht zich vóór den bepaalden tijd te laten inschrijven.

)o( )o( )o(ER worden gevraagd tien SCHOENMAKERSKNECHTEN, het werk geheel of ten deele verstaande; dezelve kunnen voor den tijd van een jaar *vast werk* bekomen, bij *J. VONK*, Mr. Schoen- en Laarsenmaker te Sneek. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(A. POSTHUMA, Apotheker te Dockum, vraagt zoo spoedig mogelijk een LEERLING, of iemand, welke eenigen tijd bij het vak is werkzaam geweest.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 1[illegible]6